

BESLUT

DATUM: 2023-11-08
AVDELNING: Avdelning för intern styrning och verksamhetsstöd
HANDLÄGGARE: Louise Bergström och Anna Halling
DIARIENUMMER: 2023-01069
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Regel för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar

Riksbankens beslut

Riksbanken fastställer uppdaterad regel för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar i enlighet med [bilaga](#).

Skälen för beslutet

I samband med den årliga översynen av regeln för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar, behöver det göras ett antal ändringar i dokumentet i syfte att tydliggöra processen för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar samt för att renodla regeln och ytterligare harmonisera den med andra styrande dokument.

Regeln har uppdaterats med en text om konfidentiella ärenden som gör det möjligt att efter en bedömning i varje enskilt fall begränsa den krets som får ta del av informationen om verksamhetsförändringen. Det har också införts en text rörande hantering av de verksamhetsförändringar som är stora sett till omfattning och tidshorisont, exempelvis program som omfattar flera delprojekt. I dessa fall kan flera riskanalyser och PM behöva genomföras och författas i samband med väsentliga beslutspunkter.

Regeln har vidare justerats så att även *befintliga* tjänster/produkter, processer eller IT-system täcks av regeln i de fall de ändras i en sådan utsträckning att det kan antas att tidigare identifierade och bedömda risker inte längre är aktuella.

I övrigt har regeln uppdaterats med förtydliganden och redaktionella ändringar.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Martin Flodén och Aino Bunge) efter föredragning av regelefterlevnadsspecialist Alexandra Prochéus. I den slutliga handläggningen har riskchef Lena Arfalk medverkat.

REGEL FÖR BEREDNING AV VÄSENTLIGA VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

BESLUTSDATUM:	2023-11-08
BESLUT AV:	Direktionen
ANSVARIG AVDELNING:	Avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd
FÖRVALTNINGSANSVARIG:	Riskchef
DIARIENUMMER:	2023-01069
HANTERINGSKLASS:	ÖPPEN

Regel för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar

Innehåll och syfte

Denna regel innehåller en beskrivning av den beredningsprocess som ska följas i samband med väsentliga verksamhetsförändringar.

Syftet med regeln är att säkerställa att Riksbanken hanterar sina operativa risker på ett proaktivt, effektivt och sunt sätt.

Målgrupp

Regeln gäller för samtliga medarbetare.

Innehållsförteckning

Regel för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
1.2 Definitioner	3
2 Roller och ansvar	3
3 Process för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar	4
4 Efterlevnad	5
5 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	6

1 Inledning

Beredning av väsentliga verksamhetsförändringar är en process som ska säkerställa att risker som är förknippade med en väsentlig förändring identifieras, bedöms och vid behov hanteras före förändringen genomförs.

1.1 Bakomliggande regelverk

Policy för operativa risker.

1.2 Definitioner

Operativ risk: Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller otillräckliga interna processer eller rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Väsentliga verksamhetsförändringar: En helt ny eller väsentligt förändrad tjänst/produkt, process, IT-system eller en större operationell eller organisatorisk förändring.

Medarbetare: Alla arbetstagare och de uppdragstagare som har tillgång till riksbanksutrustning, det vill säga om uppdragstagaren har en riksbanksdator och Riksbankens system, och som deltar i Riksbankens dagliga verksamhet.

Verksamhetsansvarig: Den person som enligt Riksbankens instruktion ansvarar för den uppgift som förändringen avser eller den person som denne utsett.

Intressenter: Avdelningar, enheter och funktioner som påverkas eller berörs av en väsentlig verksamhetsförändring.

Obligatoriska intressenter: Specialistfunktioner som alltid ska informeras om förändringen och få möjlighet att uttala sig om riskbilden.

2 Roller och ansvar

Den verksamhetsansvarige ska säkerställa att processen för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar följs.

Intressenter ska utvärdera om förändringen leder till ökade risker eller brister inom deras ansvarsområde. Utöver de intressenter som påverkas av förändringen ska även de så kallade "obligatoriska intressenterna" involveras.

Riskenheten ansvarar för att implementera och följa upp denna regel. Riskenheten ska tillhandahålla rutinbeskrivning och stödjande mallar.

3 Process för beredning av väsentliga verksamhetsförändringar

Processen omfattar fem huvudsakliga steg, vilket illustreras i nedan bild.

1. Väsentlighetsbedömning: Innan en planerad verksamhetsförändring genomförs ska den verksamhetsansvariga bedöma om förändringen är väsentlig eller inte. Den verksamhetsansvariga kan rådgöra med riskenheten om väsentlighetsbedömningen.

Riskenheten har rätt att besluta att en verksamhetsförändring är väsentlig och därför ska hanteras enligt denna regel.

Exempel på väsentliga verksamhetsförändringar kan vara:

- en tjänst eller produkt som för närvarande inte tillhandahålls av Riksbanken.
- en befintlig tjänst eller produkt som ändras i en sådan utsträckning att det kan antas att tidigare identifierade och bedömda risker inte längre är aktuella (exempelvis Swestr, kontanter, inlösen).
- en process eller ett IT-system, som för närvarande inte finns inom Riksbanken.
- en befintlig process eller ett befintligt IT-system som ändras i en sådan utsträckning att det kan antas att tidigare identifierade och bedömda risker inte längre är aktuella.
- en förändring som påverkar verksamheten, personal eller processer på ett sådant sätt att en riskbedömning behövs för att bedöma de potentiella riskerna med förändringen.

Om förändringen anses vara väsentlig ska resterande steg i processen utföras.

2. Intressentkartläggning: Den verksamhetsansvarige ska identifiera vilka som är intressenterna och informera dem om förändringen.

Den verksamhetsansvarige ska dessutom informera de obligatoriska intressenterna om förändringen. De är:

- Säkerhetsenheten
- HR
- Rättssekretariatet
- IT Enheten för Arkitektur, Säkerhet och E-krona
- Riskenheten
- Dataskyddsombudet

De obligatoriska intressenter som gör bedömningen att de inte påverkas av förändringen eller inte behöver uttala sig om riskbilden behöver inte delta i den fortsatta beredningsprocessen.

När en verksamhetsansvarig bedömer att en verksamhetsförändring är konfidentiell och att information om förändringen bör hållas inom en begränsad krets, ska denne kontakta riskchefen i stället för att använda den process som beskrivs tidigare i detta avsnitt. Den verksamhetsansvarige ska identifiera intressenterna, men vilka intressenter eller obligatoriska intressenter som behöver informeras om förändringen bestäms sedan genom en dialog mellan den verksamhetsansvarige och riskchefen eller den person på riskenheten som riskchefen utser.

3. Riskbedömning: Intressenterna ska identifiera och värdera risker som är förknippade med förändringen. Den verksamhetsansvarige ansvarar för att riskerna dokumenteras i riskanalysmallen och att tillhörande *PM Beredning av väsentliga förändringar* upprättas.

4. Kvalitetsgranskning: Riskenhetsens analytiker inom operativa risker, vid behov tillsammans med regelefterlevnadsspecialist, ska genomföra en kvalitetsgranskning av beredningsunderlaget (riskanalysmall och PM) för att säkerställa att relevanta intressenter har varit involverade i beredningen. Vidare ska riskenheten granska att riskerna är beskrivna på ett tydligt sätt. Riskenheten lämnar ett skriftligt utlåtande i *PM Beredning av väsentliga förändringar*.

5. Beaktande av utlåtande: Den verksamhetsansvarige ser över riskenhetsens utlåtande och ska ta ställning till de medskick riskenheten ger. Inför beslutet ska beslutsfattaren få del av PM.

För verksamhetsförändringar som är stora sett till omfattning och tidshorisont, exempelvis program som omfattar flera delprojekt, kan flera riskanalyser och PM behöva genomföras och författas i samband med väsentliga beslutspunkter. Riskenheten bedömer i dialog med den verksamhetsansvarige hur processen ska appliceras på förändringen i fråga.

4 Efterlevnad

Riskenheten ansvarar för:

- att uppdatera regeln
- att regeln implementeras i verksamheten
- att följa upp att regeln efterlevs och rapportera avvikelser till direktionen.

5 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna regel träder i kraft den 1 december 2023 och ersätter den tidigare versionen som beslutades den 16 december 2021 (dnr 2021-01243).